SKLEPI

SKLEP KOMISIJE (EU) 2020/2123

z dne 11. novembra 2020

o odobritvi odstopanja Zvezni republiki Nemčiji in Kraljevini Danski za kombinirano omrežno rešitev Kriegers Flak v skladu s členom 64 Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta

(notificirano pod dokumentarno številko C(2020) 7948)

(Besedilo v danskem in nemškem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o notranjem trgu električne energije ([1]) (v nadaljnjem besedilu: uredba o električni energiji) ter zlasti člena 64 Uredbe,

po seznanitvi držav članic z vlogo,

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Danski in nemški organi so 1. julija 2020 Evropski komisiji predložili prošnjo za odstopanje za kombinirano omrežno rešitev Kriegers Flak (KF) v skladu s členom 64 uredbe o električni energiji.

(2) Evropska komisija je 7. julija objavila prošnjo za odstopanje na svojem spletišču ([2]) ter pozvala države članice in zainteresirane strani, naj predložijo pripombe do 31. avgusta 2020. Na sestanku delovne skupine Sveta za energijo 13. julija 2020 so bile države članice prav tako obveščene, da je bila vložena prošnja za odstopanje in da lahko predložijo pripombe.

2. KOMBINIRANA OMREŽNA REŠITEV KRIEGERS FLAK

(3) Kriegers Flak kot geografsko območje pomeni greben v Baltskem morju, ki zajema gospodarska območja Danske, Nemčije in Švedske. Zaradi grebena je voda razmeroma plitva, in leta 2007 so se tako Danska, Nemčija in Švedska zanimale za razvoj vetrnih polj na tem območju. Najprej so operaterji prenosnih sistemov iz vseh treh držav članic ocenili možnost ustanovitve skupnega projekta, ki bi povezoval razvoj na zadevnem območju. Od leta 2010 so si za projekt izgradnje vetrnega polja, povezanega z dvema državama (tako imenovani „hibridni projekt“), prizadevali le danski in nemški operaterji sistemov.

(4) Glede na prošnjo za odstopanje je bil glavni cilj oblikovanja rešitve KF kot hibridnega projekta povečati uporabo povezav med vetrnimi polji in njihovim ustreznim omrežjem na kopnem, s tem da bi se dala ta zmogljivost na voljo za trgovanje med trgovalnimi območji, kadar ne bi bila v celoti potrebna za transport električne energije, proizvedene na vetrnih poljih, do obale.

([1]) UL L 158, 14.6.2019, str. 54.

([2]) https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/derogation_decisions2020v1.pdf.

(5) Konec leta 2010 sta Energinet.dk (danski operater prenosnega sistema) in 50Hertz (nemški operater prenosnega sistema za to območje) podpisala sporazum o nepovratnih sredstvih za prispevek v višini 150 milijonov EUR iz Evropskega energetskega programa za oživitev (EEPO). Leta 2013 je bila rešitev KF vključena tudi na prvi seznam projektov skupnega interesa, priložen Delegirani uredbi Komisije (EU) št. 1391/2013 ([3]). Koncept rešitve KF, vključno s konceptom glede predvidene obravnave pretokov električne energije v primeru prezasedenosti („upravljanje prezasedenosti"), je bil predmet intenzivnih razprav z vključenimi nacionalnimi energetskimi regulatorji in je bil predstavljen tudi v stikih z Evropsko komisijo.

(6) Rešitev KF kot širši projekt združuje naslednje elemente (glej tudi sliko 1 v nadaljevanju):

(a) vetrni polji Baltic 1 in Baltic 2, ki obe ležita na nemških delih Baltskega morja. Polje Baltic 1 je začelo obratovati leta 2011 in ima zmogljivost 48 MW. Polje Baltic 2 je začelo obratovati leta 2015 in ima zmogljivost 288 MW;

(b) vetrno polje, tudi imenovano Kriegers Flak, ki leži na danskih delih Baltskega morja. Začetek obratovanja tega vetrnega polja z zmogljivostjo 600 MW je načrtovan za leto 2022;

(c) priključitev na omrežje z nemških vetrnih polj do nemške obale z zmogljivostjo približno 400 MW z uporabo izmeničnega toka pri napetosti 150 kV na razdalji 136 km, ki se je začela uporabljati leta 2011 oziroma 2015;

(d) priključitev na omrežje z danskega vetrnega polja do danske obale (na trgovalnem območju Danska 2) z zmogljivostjo 680 MW in uporabo izmeničnega toka pri napetosti 220 kV na razdalji 77–80 km, ki se je začela uporabljati leta 2019;

(e) „Back-to-back" pretvorniška postaja v Bentwischu v Nemčiji, ki asinhrono povezuje nordijsko in celinsko sinhrono območje;

(f) dva visokonapetostna kabla za izmenični tok, ki povezujeta vetrni polji Kriegers Flak in Baltic 2, z zmogljivostjo 400 MW na razdalji 24,5 km;

(g) za povezavo platform Kriegers Flak in Baltic 2 je bilo treba razširiti obe ploščadi na morju;

(h) glavni krmilnik za obratovanje povezovalnih vodov. Ta v realnem času nadzoruje pretok obremenitve skozi „back-to-back" pretvorniško postajo, sproži nasprotno trgovanje v primeru prezasedenosti zaradi večje proizvodnje vetrne energije od pričakovane, sproži omejitev vetrnih polj na morju, kadar je to potrebno kot skrajni ukrep, in prilagodi želene vrednosti napetosti in jalove moči na „back-to-back" postaji, da se zagotovi napetostna stabilnost. Prav tako na urni ravni napove preostalo zmogljivost prenosa, ki bo dana na voljo na trgu.

(7) V zvezi z zgoraj navedenimi sredstvi prošnja za odstopanje ne obravnava vetrnih polj, kot da so formalno del projekta KF (ki zato velja za omejenega na sredstva prenosnega omrežja (c) do (h)).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) št. 1391/2013 z dne 14. oktobra 2013 o spremembi Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o smernicah za vseevropsko energetsko infrastrukturo v zvezi s seznamom projektov skupnega interesa Unije (UL L 349, 21.12.2013, str. 28).

Slika 1

Zemljevid območja projekta KF in glavnih sistemskih elementov



(8) Poleg tega so samo sredstva od (e) do (h) neposredno povezana s „kombiniranjem“ nacionalnih omrežij. Iz sredstev EU so bila torej sofinancirana samo navedena sredstva (na slikah 1 in 2 so označena kot „sredstva KF CGS“).

Slika 2

Sredstva KF CGS



3. ZAPROŠENA ODSTOPANJA

(9) Cilj vseh zaprošenih odstopanj je dodelitev zmogljivosti sistema KF na meji trgovalnega območja med trgovalnim območjem Danska 2 (DK2) in nemško-luksemburškim trgovalnim območjem (DE-LU), pri čemer imajo prednost vetrna polja na morju, ki so neposredno povezana s sistemom KF.

(10) Prosilci prosijo za odstopanje sistema KF od več spodaj opisanih zahtev, ki se nanašajo na najmanjšo razpoložljivo zmogljivost za trgovanje na podlagi člena 16(8) uredbe o električni energiji.

3.1 **Člen 16(8) uredbe o električni energiji**

(11) Člen 16(8) uredbe o električni energiji določa, da operaterji prenosnih sistemov ne omejujejo obsega zmogljivosti medsebojnih povezav, ki se da na voljo udeležencem na trgu, zato da se odpravi prezasedenost znotraj njihovega trgovalnega območja ali za upravljanje pretokov, ki izhajajo iz transakcij znotraj trgovalnih območij. Šteje se, da je skladnost s tem odstavkom dosežena, kadar je za meje, pri katerih se uporablja pristop usklajene neto prenosne zmogljivosti, minimalna zmogljivost 70 % prenosne zmogljivosti ob upoštevanju omejitev obratovalne sigurnosti in odštetju nepredvidenih dogodkov, kot je določeno v skladu s smernicami za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, dana na voljo za trgovanje med trgovalnimi območji. Nemški in danski organi prosijo, da ta najmanjši delež ne bi veljal za celotno prenosno zmogljivost ob upoštevanju omejitev obratovalne sigurnosti in odštetju nepredvidenih dogodkov. Namesto tega bi moral veljati le za preostalo zmogljivost, potem ko se odšteje vsa pričakovana zmogljivost za prenos proizvodnje z vetrnih polj, povezanih s sistemom KF, na obalo (v nadaljnjem besedilu: preostala zmogljivost).

(12) Če je bilo torej od 400 MW prenosne zmogljivosti 320 MW že potrebnih za transport vetrne energije do obale, zahteve iz člena 16(8) na podlagi prošnje za odstopanje veljajo le za 80 MW. Če bi bilo torej vsaj 70 % od 80 MW danih na voljo za trgovanje med območji, bi to po mnenju nemških in danskih organov moralo zadoščati za izpolnitev zahtev iz člena 16(8) uredbe o električni energiji. Zmogljivost, odšteta od skupne zmogljivosti pred izračunom minimalne zmogljivosti, ki je dana na voljo za trgovanje v časovnem okviru za dan vnaprej, temelji na napovedih proizvodnje vetrne energije obeh operaterjev prenosnih sistemov za dan vnaprej. Neuporabljena zmogljivost po dodelitvi zmogljivosti za dan vnaprej se da na voljo na trgu znotraj dneva.

(13) Opozoriti je treba, da je ta pristop, kot je opisan v prošnji, trenutno vključen v metodologijo za izračun zmogljivosti območja določanja zmogljivosti Hansa, ki se izvaja za časovna okvira za dan vnaprej in znotraj dneva. Območje določanja zmogljivosti Hansa vključuje projekt Kriegers Flak. Nacionalni regulativni organi območja Hansa so se o metodologiji za izračun zmogljivosti območja Hansa dogovorili 16. decembra 2018. Pristojni nacionalni regulativni organi območja se še niso mogli dogovoriti o metodologiji za izračun zmogljivosti območja določanja zmogljivosti Hansa za terminski časovni okvir ter posodobljeni metodologiji za časovna okvira za dan vnaprej in znotraj dneva, predvsem ker ni bilo mogoče skleniti dogovora o pristopu za izračun zmogljivosti na povezovalnem vodu Kriegers Flak. Tako se je rok za sklenitev dogovora podaljšal v upanju, da bo sedanji postopek za odobritev odstopanja prinesel jasnost ([4]).

3.2 **Členi 12, 14, 15 in 16 uredbe o električni energiji**

(14) Členi 12, 14, 15 in 16 uredbe o električni energiji se v več primerih sklicujejo na minimalno raven razpoložljivih zmogljivosti, kot je določena v členu 16(8). Nemški in danski organi prosijo za odstopanje, da minimalna raven zmogljivosti v navedenih členih odraža minimalno raven, kot je izračunana zgoraj, torej 70 % preostale zmogljivosti.

(15) Komisija tega ne obravnava kot ločeno prošnjo za odstopanje. Pomembno je, da člen 64(1) uredbe o električni energiji ne dopušča odstopanj od člena 12 iste uredbe. Kolikor pa se zaradi odstopanja od člena 16(8) minimalna raven zmogljivosti izračuna drugače, je treba vsa sklicevanja na to minimalno vrednost v Uredbi razumeti kot sklicevanja na vrednost, določeno v sklepu o odstopanju.

([4]) Glej odločitev agencije ACER 6/2020 z dne 7. februarja 2020 o zahtevi regulativnih organov območja določanja zmogljivosti Hansa za podaljšanje obdobja za dosego dogovora o dolgoročni metodologiji za izračun zmogljivosti, https://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Individual%20decisions/ACER%20Decision%2006-2020%20on%20extension%20Hansa_LT_CCM.pdf.

3.3 **Omrežni kodeksi in smernice**

(16) Na podlagi prošnje se odstopanje upošteva tudi v ustreznih postopkih izračuna zmogljivosti v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2015/1222 ([5]) o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, Uredbo Komisije (EU) 2016/1719 ([6]) o določitvi smernic za terminsko dodeljevanje zmogljivosti in Uredbo Komisije (EU) 2017/2195 ([7]) o določitvi smernic za izravnavo električne energije. Kolikor se zaprosi za odstopanja od metodologij, sprejetih v skladu s temi uredbami Komisije, se take prošnje ne štejejo za ločene prošnje za odstopanje, temveč so neločljivo povezane s prošnjo za odstopanje od uredbe o električni energiji. Kolikor se zaradi odstopanja določba uredbe o električni energiji za projekt ne uporablja ali se uporablja le delno, se tudi metodologije, sprejete v skladu z nižjimi ravnmi zakonodaje, ki se nanašajo na zadevno določbo uredbe o električni energiji ali temeljijo na njej, ne uporabljajo.

(17) Prošnja za odstopanje nadalje navaja, da rezervacija zmogljivosti na dolgoročnem trgu temelji na zmogljivosti, ki ostane po odštetju inštalirane moči vetrnih elektrarn. Rezervacija zmogljivosti v drugih tržnih časovnih enotah temelji na zmogljivosti, ki ostane po odštetju napovedanega dovajanja vetrne energije. Prošnja sicer določa, da se je treba v vseh tržnih časovnih enotah izogibati omejitvi vetrnih polj na morju (šteje se, da se to nanaša samo na vetrna polja Baltic 1 in 2 ter Kriegers Flak) zaradi rezervacije čezmejne zmogljivosti za trgovanje med trgovalnimi območji, vendar Komisija to prošnjo razume kot predvideno posledico drugih zaprošenih odstopanj ter opisanega pristopa k izračunu in dodeljevanju zmogljivosti, ne pa kot prošnjo za ločena odstopanja. Prošnja zlasti izrecno določa, da bi morale biti dodeljene zmogljivosti trdne, zato se nobena dodeljena prenosna zmogljivost ne sme omejiti, da se prepreči omejevanje vetrnih polj na morju.

3.4 **Trajanje zaprošenega odstopanja**

(18) V skladu s prošnjo za odstopanje bi odstopanje začelo veljati z začetkom obratovanja KF, pričakovanim v tretjem četrtletju leta 2020, in bi se uporabljalo, „dokler so vetrna polja Baltic 1, Baltic 2 in Kriegers Flak povezana s KF“. Nadalje je v prošnji navedena časovna omejitev, in sicer „dokler ta vetrna polja na morju obratujejo in so povezana s sistemom“.

(19) Komisija meni, da se to nanaša na vetrna polja, ki že obstajajo, ali kar zadeva vetrno polje Kriegers Flak, katerih obratovanje je načrtovano v bližnji prihodnosti. Tako se za nova vetrna polja, in sicer tudi kot nadaljnje naložbe v obstoječa polja, njihova napovedana proizvodnja ne bi odštela od celotne prenosne zmogljivosti pred izračunom preostale zmogljivosti.

4. **PRIPOMBE, PREJETE V OBDOBJU POSVETOVANJA**

(20) Komisija je med posvetovanjem prejela pripombe petih različnih deležnikov in ene države članice.

— V štirih od šestih predloženih stališč je bila izražena naklonjenost zaprošenemu odstopanju ali vsaj razumevanje, vendar je bila v dveh od navedenih stališč zahtevana jasna časovna omejitev odstopanja, pri čemer se je v enem to zahtevalo z namenom hitre prilagoditve projekta pravnemu okviru EU. V enem stališču sama prošnja za odstopanje ni bila komentirana, v šestem stališču pa se je zagovarjala zavrnitev odstopanja, kot druga najboljša rešitev pa je bil predlagan kratek rok zanj.

— Kar zadeva trajanje mogočega odstopanja, je bilo v dveh od štirih stališč, ki so podpirala odobritev odstopanja, pozvano, naj odstopanje zajema celotno življenjsko dobo povezanih vetrnih polj, v enem stališču je bilo navedeno, naj se določi trajanje odstopanja, ne da bi bilo predlagano konkretno trajanje, v četrtem stališču pa je bilo navedeno, naj bo odstopanje začasno, pri čemer je bila predlagana petletna časovna omejitev z namenom oblikovanja rešitve s trgovalnim območjem na morju za KF.

([5]) Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24).

([6]) Uredba Komisije (EU) 2016/1719 z dne 26. septembra 2016 o določitvi smernic za terminsko dodeljevanje zmogljivosti (UL L 259, 27.9.2016, str. 42).

([7]) Uredba Komisije (EU) 2017/2195 z dne 23. novembra 2017 o določitvi smernic za izravnavo električne energije (UL L 312, 28.11.2017, str. 6).

— V petih od šestih stališč je bilo poudarjeno, da je (pogojni) *ad-hoc* sklep o odstopanju morda upravičen zaradi edinstvenih značilnosti v obravnavanem primeru, vendar odstopanja niso primerna alternativa določitvi širšega regulativnega okvira za zagotovitev trajne regulativne rešitve. Taka regulativna rešitev bi bila koristna ne le za prihodnje hibridne projekte, temveč bi lahko omogočila tudi nadomestitev odstopanja po določenem času, ki je potreben za dogovor o regulativni obravnavi in morebitnih ponovnih pogajanjih o pogodbah v zvezi s KF. V šestem stališču je bilo priznano, da so se v okviru pojavile spremembe, vendar je bilo poudarjeno, da je pri dolgoročnih projektih naravno, da se v obdobju izvajanja projekta zgodijo nekatere regulativne spremembe.

— Kar zadeva vsebino take trajne regulativne rešitve, ki je zunaj področja uporabe tega sklepa o odstopanju, je v dveh stališčih poudarjeno, da bi bilo treba podporo zagotoviti neposredno na tržni podlagi (na primer na dražbah) in ne posredno prek umetno visokih cen električne energije ali posebne obratovalne obravnave, kamor spadata prednostno dispečiranje in neobstoj bilančne odgovornosti. V enem stališču je bilo to podrobneje opisano, pri čemer so bila trgovalna območja na morju podprta kot obetavna rešitev, ki bi jo bilo mogoče v prihodnosti uporabiti tudi za KF, poudarjeno pa je bilo tudi, da zasnova trga ne bi smela razlikovati med proizvodnjo na kopnem in morju, hkrati pa je bila priznana potreba po podrobnejši oceni distribucijskih učinkov trgovalnih območij na morju.

5. **OCENA**

(21) V skladu s členom 64 uredbe o električni energiji je odstopanje od ustreznih določb členov 3 in 6, člena 7(1), člena 8 (1) in (4) ter členov 9, 10 in 11, 14 do 17, 19 do 27, 35 do 47 in 51 Uredbe lahko odobreno, če lahko države članice (v tem primeru Danska in Nemčija) dokažejo, da imajo znatne težave pri obratovanju majhnih izdvojenih sistemov ali majhnih povezanih sistemov.

(22) Razen v primeru najbolj oddaljenih regij se odstopanje časovno omeji in zanj veljajo pogoji, katerih cilj je povečanje konkurenčnosti in povezovanje z notranjim trgom električne energije.

(23) Nazadnje, odstopanje si prizadeva zagotoviti, da ne ovira prehoda k energiji iz obnovljivih virov, povečane prožnosti, shranjevanja, elektromobilnosti in prilagajanja odjema.

5.1 **Majhni izdvojeni ali majhni povezani sistem**

(24) Uredba o električni energiji ne določa splošnih samodejnih odstopanj za majhne povezane ali majhne izdvojene sisteme. Predvideva torej, da vsi taki sistemi ne glede na veliko raznolikost v smislu velikosti in tehničnih značilnosti elektroenergetskih sistemov v EU lahko delujejo in bi morali delovati v skladu s celotnim regulativnim okvirom.

(25) Vendar je to domnevo mogoče ovreči, in tako je v skladu s členom 64(1) uredbe o električni energiji odstopanje od uporabe nekaterih določb uredbe o električni energiji mogoče, če države članice med drugim pokažejo, da bi lahko uporaba teh določb za majhne izdvojene sisteme povzročila velike težave, zlasti zaradi geografskih razmer ali profilov odjema, pomembnih za zadevne sisteme. Ugotovljeno je bilo na primer, da to velja za nekatere majhne in izdvojene sredozemske otoke z zelo nizkim zimskim odjemom in znatnimi povečanji odjema v kratkih turističnih sezonah ([8]).

(26) Uredba o električni energiji poleg *izdvojenih* sistemov predvideva možnost odobritve odstopanj za majhne *povezane* sisteme. Ob tem se zastavlja vprašanje, kaj je *sistem* v smislu člena 64 uredbe o električni energiji. Zaenkrat se vsi sklepi Komisije o odobritvi odstopanj za izdvojene sisteme nanašajo na otoke. Edini sistem, ki je izrecno omenjen v členu 64, je sistem Cipra, tj. otoka, katerega prenosni sistem trenutno ni povezan s prenosnimi sistemi drugih držav članic, kar kaže na to, da je zakonodajalec v mislih najverjetneje imel otoke, ko je vključil možnost odstopanja za majhne izdvojene ali majhne povezane sisteme.

([8]) Glej Sklep Komisije 2014/536/EU z dne 14. avgusta 2014, s katerim se Helenski republiki odobri odstopanje od nekaterih določb Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 248, 22.8.2014, str. 12).

(27) Sam izraz „sistem“ ni opredeljen ne v uredbi o električni energiji ne v direktivi o električni energiji. Vendar člen 2(42) oziroma 2(43) direktive o električni energiji opredeljuje izraza „majhni izdvojeni sistem“ oziroma „majhi povezani sistem“. Majhni izdvojeni sistemi so opredeljeni kot „vsak sistem, katerega poraba v letu 1996 je bila manjša od 3 000 GWh, kjer se manj kot 5 % porabe na leto pridobi iz medsebojnih povezav z drugimi sistemi“, majhni povezani sistemi pa kot „vsak sistem, katerega poraba v letu 1996 je bila manjša od 3 000 GWh, kjer se več kot 5 % porabe na leto pridobi iz medsebojnih povezav z drugimi sistemi“.

(28) Prvič, obe definiciji tako predpostavljata, da je sistem nekaj, znotraj česar je mogoče izmeriti in določiti porabo električne energije. Drugič, je nekaj, kar je mogoče medsebojno povezati z drugimi sistemi. Izraz „interkonektor“ iz člena 2(39) Direktive (ki se razlikuje od Uredbe) je opredeljen tudi kot „oprema za povezavo elektroenergetskih sistemov“. Glede na to je jasno, da mora biti „sistem“ nekaj, kar (i) lahko vključuje točke porabe in (ii) je mogoče z drugimi sistemi povezati z električnimi kabli. Zdi se, da to izključuje razumevanje več prekrivajočih se in prepletenih sistemov kot „sistema“. Namesto tega mora biti en sistem jasno ločljiv od drugega. Najjasnejša ločitev, ki je bila tudi doslej uporabljena v praksi Komisije ([9]), je topološka ločitev enega geografskega območja od drugega, ko na primer morje ločuje otok od drugih otokov in celine ali gora. Poleg tega je jasno, da mora „sistem“ nekaj držati skupaj ter ne more biti sestavljen iz več popolnoma neodvisnih in nepovezanih elementov, zato veriga ločenih in nepovezanih otokov ne bi sestavljala enega sistema, temveč bi tvorila več sistemov.

(29) V tem primeru območje, povezano s kabli kot del KF, leži sredi morja. Vetrni polji Baltic 2 in Kriegers Flak ležita na grebenu Kriegers Flak ali v njegovi bližini, vetrno polje Baltic 1 pa med grebenom in nemško obalo. Baltsko morje tako jasno ločuje vetrna polja od celine. Vendar morje ločuje tudi vetrna polja med seboj. Čeprav so med seboj povezana s kabli, se to ne razlikuje od njihove povezave s celinskimi sistemi.

(30) Vendar sistem KF tvori subjekt, ki ga povezuje skupno obratovanje prek glavnega krmilnika za povezovalne vode. Glavni krmilnik v veliko pogledih deluje kot ločen operater sistema, saj avtonomno izračuna zmogljivost, predlaga sanacijske ukrepe v primeru prezasedenosti, sprejema ukrepe za zagotovitev napetostne stabilnosti in kupuje storitve nasprotnega trgovanja, četudi pod nadzorom operaterjev sistemov, tj. dveh operaterjev prenosnih sistemov, ki sta lastnika omrežnih elementov. KF tako *od drugih sistemov ločuje morje, kot en sistem pa je povezan s skupnim obratovalnim konceptom in skupno obratovalno funkcijo*. Poleg tega se ne prekriva z drugimi sistemi niti ne bi bilo mogoče trditi, da posamezna vetrna polja tvorijo ločene sisteme. Nobeden od obeh operaterjev prenosnih sistemov ne more enostransko nadzorovati elementov sistema KF.

(31) Zato kombinirana omrežna zmogljivost KF skupaj s povezanimi vetrnimi polji sestavlja sistem v smislu člena 64 Uredbe.

(32) Poleg tega je KF nedvomno „majhni“ sistem. Za novoustvarjene sisteme je logično, da sklicevanje na porabo leta 1996 zanje ne velja. To referenčno leto izhaja še iz prve direktive o električni energiji (Direktiva 96/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([10])), čeprav je mejna vrednost še vedno 2 500 GWh. V poznejših letih se je ohranilo kot referenčna točka, da bi se preprečilo spreminjanje statusa sistemov na podlagi sprememb podatkov o letni porabi.

([9]) Glej Odločbo Komisije 2004/920/ES z dne 20. decembra 2004 o odstopanju od nekaterih določb Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2003/54/ES v zvezi z otočjem Azori (UL L 389, 30.12.2004, str. 31); Odločbo Komisije 2006/375/ES z dne 23. maja 2006 o odstopanju od nekaterih določb Direktive 2003/54/ES v zvezi z otočjem Madeira (UL L 142, 30.5.2006, str. 35); Odločbo Komisije 2006/653/ES z dne 25. septembra 2006 o odobritvi odstopanja Republiki Cipru od nekaterih določb Direktive 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 270, 29.9.2006, str. 72); Odločbo Komisije 2006/859/ES z dne 28. novembra 2006 o odobritvi odstopanja Malti od nekaterih določb Direktive 2003/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 332, 30.11.2006, str. 32) in Sklep Komisije 2014/536/EU z dne 14. avgusta 2014, s katerim se Helenski republiki odobri odstopanje od nekaterih določb Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 248, 22.8.2014, str. 12).

([10]) Direktiva 96/92/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 1996 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo (UL L 27, 30.1.1997, str. 20).

(33) Ko je nov sistem dokončan in začne v celoti delovati, je treba njegovo porabo v tistem trenutku uporabiti kot podlago za določitev, ali je sistem „majhni“. To velja tudi za KF. Sistem KF nima znatne porabe, saj je skupna poraba, vključno z izgubami v omrežju, ocenjena na približno 90 GWh. V bližnji prihodnosti tudi ni pričakovati bistvenega povečanja porabe (npr. s proizvodnjo vodika). Poraba v členu 2(42) in (43) Uredbe lahko nakazuje, da je pojem „majhnih sistemov“ povezan s „človeško“ porabo in je zato omejen na naseljene otoke, vendar Komisija meni, da neobstoj gospodinjskega ali industrijskega odjema ne izključuje opredelitve sistema kot „majhnega sistema“. Nadalje, ker ni minimalnega praga, zahteva po človeški porabi znotraj sistema ne bi zagotovila nobenega pomembnega merila za ločevanje. Sklepi Komisije o majhnih sistemih so večinoma namenjeni reševanju določenih izzivov za stabilno in konkurenčno oskrbo prebivalcev sistema, vendar besedilo Uredbe ne omejuje možnosti odstopanja na tovrstne težave. Ker se člen dejansko nanaša na znatne težave pri „obratovanju“ sistema, lahko navedene težave temeljijo tudi na interakciji med sistemom in proizvodnjo, ki se nahaja v njem, ter interakciji z odjemom.

(34) Nazadnje je KF, ki tudi sam zagotavlja znatno zmogljivost medsebojnih povezav, nedvomno „povezan“.

(35) Tako je KF majhni povezani sistem v smislu člena 64(1)(a) uredbe o električni energiji.

5.2 **Znatna težava pri obratovanju sistema**

5.2.1 *Kaj je znatna težava?*

(36) Člen 64 se zelo široko nanaša na znatne težave pri obratovanju sistema. Izraz „znatne težave“ ni zakonsko opredeljen niti ga ni Komisija opredelila pri svojem odločanju. Odprta formulacija Komisiji omogoča, da upošteva vse morebitne težave, povezane s posebnim položajem majhnih sistemov, če so znatne in ne le obrobne. Take težave se lahko pomembno razlikujejo glede na geografske posebnosti, proizvodnjo in porabo zadevnega sistema, pa tudi na podlagi tehničnega razvoja (kot sta shranjevanje električne energije in majhna proizvodnja).

(37) V preteklih sklepih so se težave, ki jih je bilo treba rešiti, nanašale na ohranjanje družbene povezanosti in/ali enakih konkurenčnih pogojev med celino in otoki v razmerah, ko je sigurnost sistema na otoku zahtevala dodatne ukrepe ali pomenila bistveno višje stroške na otoku v primerjavi s celino. „Obratovanje“ se tako ne sme razlagati ozko, na primer z zahtevo, da brez odstopanja varno obratovanje sistema ne bi bilo mogoče. Namesto tega od nekdaj velja, da „težave“ vključujejo tudi socialno-ekonomske težave za uporabnike zadevnega sistema ([11]).

(38) Poleg tega se morajo zadevne težave pojaviti pri obratovanju *sistema*. Tako se zdi težko zamisliti utemeljitev, temelječo izključno na učinkih, ki se pojavijo zunaj sistema, npr. učinkih na nacionalne sheme subvencioniranja. To ne izključuje pomembnosti „posrednih“ učinkov, na primer na varno obratovanje sistema.

5.2.2 *Sistem KF kot prvi tovrstni projekt*

(39) Sistem KF je prvi tovrstni sistem, ki kombinira povezovalne kable med sistemi na kopnem in vetrnimi polji na morju v dveh različnih državah, kabel, ki povezuje navedena vetrna polja na morju in s tem omogoča trgovanje z električno energijo med obema sistemoma na kopnem, „back-to-back“ pretvorniško postajo med dvema različnima sinhronima območjema, dve različni ravni napetosti, povezani prek transformatorja na morju, in glavni krmilnik za povezovalne vode, ki avtonomno (pod nadzorom operaterjev obeh operaterjev prenosnih omrežij) nadzoruje različne sistemske elemente, začne nasprotno trgovanje ali omejevanje, kjer je to potrebno, in določi želene vrednosti „back-to-back“ pretvornika.

([11]) Glej npr. Sklep 2014/536/EU, ki se nanaša na višje stroške proizvodnje električne energije na otokih, medtem ko so cene po zakonu enake tistim na celini.

(40) Vzpostavitev prvega takega sistema je zapleten podvig, pri katerem je bilo treba premagati znatne izzive. Glede na izjemno zapletenost projekta je od načrtovanja projekta do končne realizacije minilo zelo veliko časa.

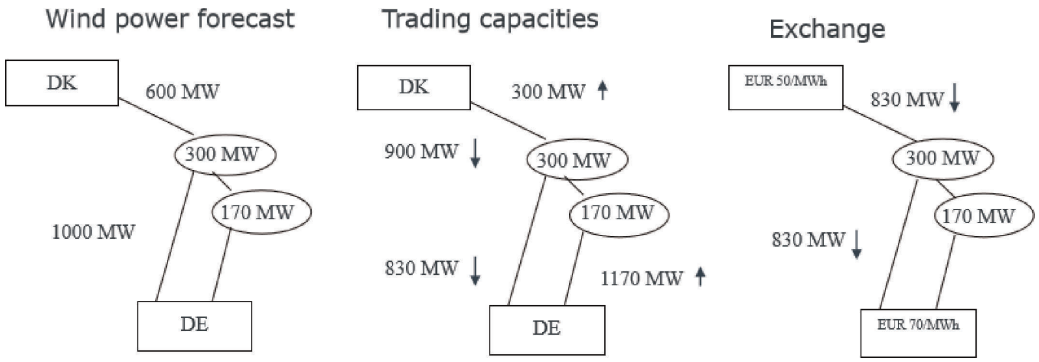
(41) Ko so Komisija in operaterja prenosnih sistemov leta 2010 podpisali sporazum o nepovratnih sredstvih, s katerim je bilo projektu KF namenjenih 150 milijonov EUR sredstev EU, je bilo v sporazumu določeno, da je začetek obratovanja sistema KF načrtovan za junij 2016.

(42) Ker pa gre za prvi tovrstni projekt, se je sredi projekta pojavila potreba po spremembi konfiguracije sistema. Sprva je bila načrtovana uporaba kablov HVDC, ker pa je načrtovana platforma HVDC na morju postala približno 250 % dražja od pričakovanj ([12]), je bilo treba sistem preoblikovati ter uporabiti kable za izmenični tok na morju. Revidirani sporazum o nepovratnih sredstvih je bil podpisan septembra 2015.

(43) Zaradi te spremenjene strukture se je znatno zmanjšala prenosna zmogljivost poleg tiste, ki je potrebna za prenos vetrne energije, ki jo proizvedejo vetrna polja na morju, do obale. To je mogoče prikazati s primerjavo dveh primerov upravljanja prezasedenosti, ki ju je družba Energinet.dk predložila Komisiji v dveh različnih predstavitvah, in sicer 14. novembra 2012 in 3. septembra 2014:

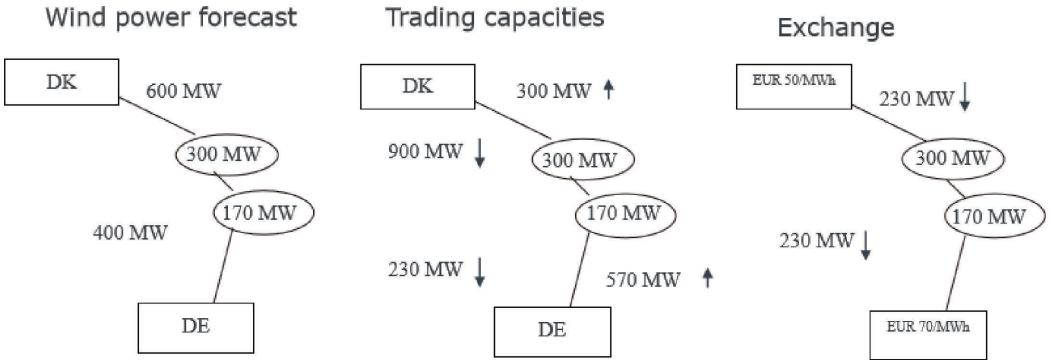
Slika 3

Primer na podlagi projektnega načrta iz leta 2012



Slika 4

Primer na podlagi projektnega načrta iz leta 2014



(44) Navedena primera kažeta, da je ob predpostavljeni enaki količini proizvedene vetrne energije v obeh scenarijih zmogljivost sistema KF, ki je dana na voljo trgu za trgovanje z Nemčijo, v projektu iz leta 2012 znašala 830 MW, v projektu iz leta 2014 pa 230 MW. Vendar bi bilo treba opozoriti, da je dejanska razlika med obema konstrukcijama projekta močno odvisna od vetrovnih razmer ([13]).

([12]) Predstavitev družbe 50Hertz za Evropsko komisijo 9. maja 2014, diapozitiv 3.

([13]) Na podlagi informacij, ki so jih nemški in danski organi predložili 11. septembra 2020, se vrednosti zmogljivosti primerjajo na naslednji način: če bi imela nemška in danska vetrna polja na morju enake stopnje izkoriščenosti, bi se prenosna zmogljivost, ki je na voljo trgu Nemčije, pri začetni konstrukciji projekta gibala od 600 MW (če ne bi bilo proizvodnje vetrne energije) do ~ 855 MW (če bi proizvodnja vetrne energije znašala približno 50 % zadevne inštalirane moči) in nato od ~ 855 MW do 661 MW (v primeru maksimalne proizvodnje vetrne energije), medtem ko bi se po spremenjeni konstrukciji projekta gibala od 400 MW (če ne bi bilo proizvodnje vetrne energije) do 61 MW (v primeru proizvodnje vetrne energije).
Prenosna zmogljivost, ki je dana na voljo trgu Danske, bi se pri začetni konstrukciji projekta gibala od 600 MW (če ne bi bilo proizvodnje) do 0 MW (v primeru maksimalne proizvodnje), medtem ko bi bila po spremenjeni konstrukciji projekta 400 MW (če bi proizvodnja vetrne energije znašala med 0 % in 33 %), nato pa bi se gibala od 400 MW do 61 MW (v primeru maksimalne proizvodnje vetrne energije).

(45) Ta pomembna sprememba v zasnovi projekta kaže na posebno težavo tega projekta. Nova zasnova uporablja nenavadno dolge kable za izmenični tok, pri čemer je skupna dolžina priključka za izmenični tok več kot 200 km, pri kateri bi se običajno uporabljala tehnologija enosmernega toka (kot je bilo sprva načrtovano). To prinaša izzive za napetostno stabilnost znotraj sistema KF. Za reševanje tega izziva je bil razvit koncept glavnega krmilnika za povezovalne vode za spremljanje in nadzorovanje sredstev KF ter po potrebi ustrezen odziv (avtonomno, vendar pod nadzorom operaterjev prenosnih sistemov).

(46) Odzivi glavnega krmilnika za povezovalne vode vključujejo nabavo ustrezne količine nasprotnega trgovanja v primeru prezasedenosti. V zelo vetrovnih razmerah bi že proizvodnja vetrnih polj na morju zasedla zelo velik delež kablov. Če bi bili v takih razmerah potrebni visoki minimalni obsegi trgovinske menjave, bi bil velik obseg nasprotnega trgovanja pogostejši.

(47) Na primer: kadar bi bila cena na območju DE/LU višja od cene na območju DK2, bi bil povezovalni kabel med nemškimi vetrnimi polji in nemško obalo preobremenjen, za zagotovitev minimalnega obsega trgovanja na tem kablu pa bi bilo potrebno nasprotno trgovanje iz DE/LU proti DK. Če bi bilo treba v takšnih razmerah vsaj 70 % zmogljivosti 400 MW (torej 280 MW) dati na voljo za trgovanje, bi se ta zmogljivost uporabila za pretok električne energije z območja DK2 (morda iz proizvodnje vetra na Danskem ali v drugih skandinavskih državah) na območje DE/LU. Vendar bi dodatek 280 MW in vetrna energija z vetrnih polj Baltic 1 in Baltic 2, ki ležita na trgovalnem območju DE/LU, presegla zmogljivost povezovalnega kabla med navedenima vetrnima poljema in nemško obalo.

(48) Da bi bila ta zmogljivost na voljo, bi bilo torej treba zmanjšati proizvodnjo vetrnih polj (omejitev/prerazporejanje navzdol) ali pa bi morali operaterji sistemov sodelovati v nasprotnem trgovanju (trgovanje z električno energijo z območja DE/LU na območje DK2). Oba pristopa bi zmanjšala fizični pretok na kablu in preprečila preobremenitev. Kot je določeno tudi v členu 13 uredbe o električni energiji, se za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov prerazporejanje proizvodnje navzdol in na netržni osnovi uporablja samo, kadar ni druge možnosti. Poleg tega bi lahko znatno zmanjšanje števila obratovalnih ur sredstev za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov negativno vplivalo na njihov poslovni model ali cilje podpornega programa za obnovljive vire. Zato je glavni krmilnik za povezovalne vode projektiran tako, da zmanjšuje proizvodnjo električne energije na vetrnih poljih le kot skrajno sredstvo, prezasedenost pa najprej rešuje z nasprotnim trgovanjem.

(49) Z uporabo člena 16(8) bi se torej povečal obseg potrebnega nasprotnega trgovanja. To bi nedvomno povečalo zapletenost vzdrževanja stabilnega obratovanja sistema KF, saj bi bila potrebna pogostejša posredovanja glavnega krmilnika za povezovalne vode, ki bi moral avtonomno obravnavati večji obseg trgovanja. Vendar na podlagi razpoložljivih informacij ni videti, da bi ta povečana zapletenost vzbudila dvome o obratovalni sigurnosti samega sistema KF in s tem sama po sebi upravičila odstopanje.

(50) Vendar je v zvezi s tem pomembno poudariti, da se v uredbi o električni energiji izrecno priznavajo posebni izzivi inovativnih projektov na splošno in zlasti hibridnih sredstev, ki združujejo medsebojne povezave in povezave na kopnem.

(51) Člen 3(l) uredbe o električni energiji določa, da „tržna pravila dopuščajo oblikovanje predstavitvenih projektov, ki naj bi se izvedli na področju trajnostnih, zanesljivih in nizkoogljičnih virov energije, tehnologij ali sistemov in izkoristili v korist družbe“. Tako zakonodajni okvir stremi k spodbujanju predstavitvenih projektov. V členu 2(24) uredbe o električni energiji je predstavitveni projekt opredeljen kot „projekt, ki predstavlja tehnologijo kot prvo svoje vrste v Uniji in pomeni pomembno inovacijo, ki bistveno presega najsodobnejšo tehnologijo“. To očitno velja za KF, ki je prvi tak projekt in za katerega so bile, kot kažejo tudi pomembni izzivi pri njegovi uresničitvi, potrebne pomembne inovacije, ki presegajo najsodobnejšo tehnologijo.

(52) Poleg tega uvodna izjava 66 Uredbe določa, da bi morala biti „električna infrastruktura na morju z dvojno funkcionalnostjo (t. i. hibridna sredstva na morju), ki kombinira transport vetrne energije, pridobljene na morju, na obalo in povezovalne vode, […] prav tako […] upravičena do izvzetja v skladu s pravili, ki se uporabljajo za nove povezovalne vode za enosmerni tok,“ kjer so stroški projekta še posebno visoki, pa tudi za povezovalne vode za izmenični tok. Kriegers Flak je bistveno bolj zapleten od povprečnega projekta povezovalnega voda za izmenični tok, zato bi bil načeloma upravičen do izvzetja v skladu s členom 63. „Po potrebi bi moral regulativni okvir

ustrezno upoštevati poseben položaj teh sredstev, da bi presegli ovire za zagotovitev z družbenega vidika stroškovno učinkovitih hibridnih sredstev na morju.“ Ta uvodna izjava izrecno omenja izvzetja za nove povezovalne vode, pri čemer se sklicuje na člen 63, vendar uporaba besedne zveze „such as“ (na primer) v angleškem besedilu kaže, da to ni edina pot do posebnih okvirov za hibridna sredstva, na katera želi opozoriti uvodna izjava. Ker je KF prvo hibridno sredstvo, je jasno, da so zakonodajalci pri pripravi osnutka uvodne izjave 66 vedeli za ta projekt in menili, da bo zanj morda potreben poseben regulativni okvir.

(53) Čeprav uvodna izjava ne more spremeniti pravnih zahtev iz Uredbe za odobritev posebnih okvirov z odstopanji ali izvzetji in člen 3(l) ne določa posebnih zahtev glede tega, kako naj regulativni okviri obravnavajo predstavitvene projekte, oba skupaj kažeta na željo zakonodajalca, da Komisija še zlasti upošteva poseben položaj in izzive za hibridna sredstva in predstavitvene projekte.

(54) Glede na to se KF kot predstavitveni projekt sooča s povečano zapletenostjo. Obsega te zapletenosti še ni mogoče v celoti prikazati, saj gre za prvi tovrstni projekt. To bi lahko zadostovalo, da se zapletenost opredeli kot težava v skladu s členom 64. Vendar bi to vprašanje lahko ostalo odprto, če bi zadostovali drugi razlogi za odstopanje, in sicer samostojno ali skupaj z zgoraj opisanim zapletenim obratovanjem in konstrukcijo sistema KF kot prvega tovrstnega hibridnega sredstva.

5.2.3 *Sigurno obratovanje območja DK2*

(55) Poleg večje zapletenosti obratovanja sistema KF bi povečan obseg nasprotnega trgovanja vplival tudi na sosednja trgovalna območja. Območje DE/LU je veliko območje, območje DK2 pa je bistveno manjše. Posledica je bolj omejena razpoložljivost virov za regulacijo navzgor in navzdol. V prošnji za odstopanje je navedeno, da bi bilo mogoče zadevne vire v celoti izkoristiti že z nasprotnim trgovanjem za sistem KF.

(56) Lahko bi se pojavila vprašanja, ali bi bila takšna tehnična nerazpoložljivost virov za nasprotno trgovanje pogosta, saj bi nasprotno trgovanje običajno potekalo v zelo vetrovnih razmerah, ko na območju DK2 proizvaja vetrno energijo veliko število proizvodnih naprav, vendar glede na velik nabor mogočih razmer v omrežju tega ni mogoče popolnoma izključiti.

(57) Vendar ima KF na voljo tudi druga sredstva za upravljanje prezasedenosti svojega omrežja. Na primer ob nerazpoložljivosti virov za nasprotno trgovanje bi objekt KF še vedno lahko varno obratoval, če bi se zmanjšala proizvodnja vetrnih polj samega sistema KF. To je v skladu s členom 13 uredbe o električni energiji izrecno dovoljeno, kadar je to potrebno za zagotovitev obratovalne sigurnosti.

(58) Poleg tega bi bilo treba opozoriti, da samo povišanje sistemskih stroškov, pa naj bo to zaradi povišanja stroškov nasprotnega trgovanja ali povišanja stroškov pri nabavi rezerv za območje DK2, kot tako ne more biti podlaga za odstopanja po členu 64. V zvezi s tem bi bilo treba tudi opozoriti, da je Komisija v nedavnem sklepu o zavezah v zadevi AT.40461, Povezovalni daljnovod DE/DK, ki je preučevala sistematične omejitve čezmejnih zmogljivosti v skladu s pravili konkurence EU, menila, da dodatnih stroškov, ki izhajajo iz povečanih potreb po nasprotnem trgovanju ali prerazporejanju, ni mogoče sprejeti kot utemeljitev za omejevanje čezmejnih pretokov ([14]).

5.2.4 *Legitimna pričakovanja*

(59) Nazadnje, v prošnji za odstopanje je navedeno, da so se prve razprave o projektu KF začele že leta 2007 in da je bil projekt od nekdaj načrtovan na podlagi posebnega pristopa k upravljanju prezasedenosti, s katerim se trgu dodelijo samo tiste zmogljivosti, ki ostanejo po odštetju napovedi vetra dan vnaprej.

([14]) Glej sklep Komisije z dne 7. decembra 2018 v zadevi AT.40461 – Povezovalni daljnovod DE/DK: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40461/40461_461_3.pdf.

(60) Poleg tega je v prošnji navedeno, da so se od leta 2007 zgodile pomembne spremembe regulativnega okvira in da je zlasti uredba o električni energiji z uvedbo člena 16(8) določila nove zahteve v primerjavi z obstoječo zakonodajo. V prošnji za odstopanje je navedeno, da je bila naložbena odločitev leta 2016 sprejeta ob predpostavki, da bi vetrna polja na morju lahko imela korist od načela prednostnega dispečiranja na podlagi Direktive 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([15]) in da je bila posledica tega možnost zmanjšanja zmogljivosti za čezmejno trgovanje.

(61) Komisija želi v zvezi s tem poudariti, da načelo čim večjega povečanja čezmejne zmogljivosti ni nov koncept in zato navedenih argumentov ni mogoče sprejeti. Prvič, izhaja iz temeljnih načel prava EU ter zlasti člena 18 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU), ki prepoveduje vsakršno diskriminacijo glede na državljanstvo, in člena 35 PDEU, ki prepoveduje količinske omejitve pri izvozu in vse ukrepe z enakim učinkom. Drugič, s členom 16(3) Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ([16]) je bila naložena obveznost kar največjega povečanja povezovalne zmogljivosti, pri čemer se je zahtevalo, naj se „najvišja možna zmogljivost povezovalnih daljnovodov in/ali prenosnih omrežij za čezmejni pretok […] da na voljo udeležencem na trgu, ob upoštevanju varnostnih standardov za zanesljivo delovanje omrežja“. V Prilogi 1.7 k navedeni uredbi je tudi določeno, da operaterji prenosnih sistemov „ne smejo omejiti povezovalne zmogljivosti z namenom reševanja prezasedenosti na njihovem nadzornem območju“. Poleg tega je Komisija 14. aprila 2010 v zadevi AT.39351, *Povezovalni daljnovodi na Švedskem* ([17]), sprejela zaveze švedskega operaterja prenosnih sistemov, ki je na podlagi ugotovitev predhodne ocene Komisije zlorabil svoj prevladujoči položaj na švedskem trgu z omejevanjem čezmejne zmogljivosti, da bi rešil notranjo prezasedenost, kar je v nasprotju s členom 102 PDEU. Podobna predhodna ugotovitev, na podlagi katere so bile sprejete zaveze, je bila določena v zadevi AT.40461, *Povezovalni daljnovod DE/DK* ([18]), za mejo med zahodno Dansko (DK1) in nemško-luksemburškim območjem.

(62) Na podlagi zgoraj opisanih načel bi morali operaterji trgov zavedati poznati načelo kar največjega povečanja čezmejne zmogljivosti. Vsekakor pa je najpozneje od aprila 2010 na podlagi zadeve AT.39351, *Povezovalni daljnovodi na Švedskem*, razlaga Komisije o obstoječih pravilih v zvezi s čezmejno zmogljivostjo povsem jasna. Nazadnje, v nasprotju s trditvami v prošnji za odstopanje točka 1.7 Priloge 1 k Uredbi (ES) št. 714/2009 prav tako ni *ad infinitum* dopuščala zmanjšanja prenosne zmogljivosti med območji zaradi operativne sigurnosti, stroškovne učinkovitosti ali zmanjšanja negativnih učinkov na notranji trg z električno energijo. Kadar je bila taka omejitev izjemoma dovoljena, je bila očitno dopustna le, „dokler se ne najde dolgoročna rešitev“. Tako vzpostavitev celotnega sistema ob zanašanju na trajno zmanjšanje v skladu z Uredbo (ES) št. 714/2009 očitno ni bila dovoljena.

(63) Vendar se vsaj nekaterim udeležencem na trgu razmerje med obveznostjo kar največjega povečanja čezmejne zmogljivosti v skladu z uredbo o električni energiji ter dodelitvijo prednostnega dispečiranja in prednostnega dostopa do energije iz obnovljivih virov v skladu z Direktivo 2009/28/ES ni zdelo povsem jasno, poleg tega pa prosilci poudarjajo, da so nosilci projekta v stikih z Evropsko komisijo večkrat izpostavili to vprašanje v zvezi s tem prvim tovrstnim projektom. Operaterji prenosnih sistemov, ki so delali pri projektu KF, tudi niso preprosto prezrli morebitnega izziva za pristop, ki so ga predvideli za upravljanje prezasedenosti. Nasprotno, svoj načrtovani pristop so večkrat predstavili službam Evropske komisije. Po mnenju prosilca je dejstvo, da službe Evropske komisije v številnih stikih z nosilci projekta od leta 2010 niso zahtevale spremembe strukture projekta KF na način, ki bi zagotovil uporabo načela kar največjega povečanja zmogljivosti, prispevalo k zmedenosti nosilca projekta glede veljavnih pravil za ta projekt.

(64) V vlogi za nepovratna sredstva za projekt KF ([19]) iz leta 2010 je bilo določeno, da je treba najti pravilno razlago prednostnega dovajanja za zagotovitev izvedljivosti projekta. V skupni študiji izvedljivosti, ki je bila predložena službam Komisije, je bilo navedeno, da je „osnovna predpostavka, da se zmogljivost na medsebojnih povezavah, za katero se ne pričakuje, da bo potrebna za transport vetrne energije, lahko da na razpolago promptnemu trgu“. Pričakovana dodatna prenosna zmogljivost za trgovanje je bila torej le zmogljivost, ki je ostala po transportu proizvedene vetrne energije z morja na obalo.

([15]) Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

([16]) Uredba (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 (UL L 211, 14.8.2009, str. 15).

([17]) https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39351/39351_1223_4.pdf.

([18]) https://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/40461/40461_461_3.pdf.

([19]) Str. 16, tveganje 7.

(65) V študiji je bilo navedeno tudi, da imajo „na podlagi Direktive 2009/28/ES […] vse države prednostni dostop do omrežja za obnovljive vire energije. Poleg tega nemška nacionalna zakonodaja zahteva, da lahko vetrne turbine ves čas dovajajo električno energijo v nemško nacionalno prenosno omrežje. Vendar se lahko v primeru nezadostne prenosne zmogljivosti formalne zahteve za dostop do omrežja rešijo z nasprotnim trgovanjem ali izravnalnimi tržnimi ukrepi.“ Tako se je že razpravljalo o vprašanju upravljanja prezasedenosti in možni rešitvi prek nasprotnega trgovanja.

(66) Kljub temu se o pristopu k upravljanju prezasedenosti še ni nehalo razpravljati, med drugim s službami Evropske komisije. Operater prenosnih sistemov Energinet.dk je v zelo podobnih predstavitvah 14. novembra 2012 in (na podlagi revidiranega projektnega načrta) 3. septembra 2014 izrecno navedel, da je „model upravljanja prezasedenosti bistveni del podlage za naložbeno odločitev“. V obeh predstavitvah so bile izrecno izpostavljene morebitne nasprotujoče si interpretacije prednostnega dostopa na podlagi člena 16 Direktive 2009/28/ES na eni strani in načela največjega mogočega povečanja zmogljivosti iz člena 16 Uredbe (ES) št. 714/2009 na drugi strani.

(67) V predstavitvah je bilo jasno opisano, kako so operaterji prenosnih sistemov nameravali razrešiti ta konflikt za projekt KF, in sicer: „[Z]mogljivost za proizvodnjo vetrne energije za kopensko omrežje bo rezervirana na podlagi napovedi za dan vnaprej,“ „preostala zmogljivost pa bo dana na razpolago za povezovanje trgov [s čimer je opredeljena zmogljivost, dana na razpolago za trgovanje] in se bo uporabljala enako kot zmogljivost na drugih povezovalnih vodih.“ V predstavitvi iz leta 2014 ni bila (pisno) poudarjena zmanjšana zmogljivost za trg v primerjavi s prejšnjim projektnim načrtom, vendar ni bila niti skrita. Nasprotno, obe predstavitvi sledita popolnoma isti strukturi, ob njuni primerjavi pa je razlika jasno vidna.

(68) Tako je bil od leta 2010 pomen pristopa k upravljanju prezasedenosti večkrat poudarjen na sestankih z nacionalnimi regulatorji in službami Evropske komisije, pri čemer je bilo izpostavljeno, da je različne pravne zahteve, ki izhajajo iz sekundarne zakonodaje, mogoče videti kot nasprotujoče si. Vsaj poznejše predstavitve jasno določajo tudi načrtovani pristop projektnih strani k reševanju te težave in vpliv, ki bi ga to imelo na čezmejno zmogljivost. V navedenih letih so nacionalni organi in Komisija še naprej podpirali projekt, med drugim z znatnimi finančnimi prispevki, ne da bi zahtevali spremembe strukture projekta.

(69) Komisija tudi ugotavlja, da se je o predlaganem konceptu obširno razpravljalo z zadevnimi nacionalnimi organi in da ni nobeden od vključenih nacionalnih regulatorjev nasprotoval predvidenemu konceptu upravljanja prezasedenosti. Nasprotno, koncept so odobrili vsi regulatorji zadevnega območja „Hansa“ v okviru odobritve metode za izračun zmogljivosti območja Hansa.

(70) Seveda zgolj dejstva, da nacionalni organi in Komisija več let niso izrazili pravnih pomislekov v zvezi s projektom, nikakor ni mogoče razumeti kot utemeljitev za odobritev odstopanja za projekt. Poleg tega je, kot je poudarjeno tudi v odgovoru na posvetovanje, pri projektih z zelo dolgimi obdobji izvajanja pričakovati nekatere spremembe (ali pojasnila) regulativnih zahtev. A glede na zapletenost teme in obsežne razprave o regulativnem okviru Komisija ne more izključiti, da so projektne strani morda upravičeno domnevale, da lahko nadaljujejo projekt v skladu z načrti. To potrjuje tudi več predložitev Komisiji, vključno s tistimi, ki odstopanje obravnavajo precej kritično. Če bi nacionalni regulatorji, ministrstva ali Komisija ugovarjali, bi bil projekt morda spremenjen že pred začetkom obratovanja, npr. s povečanjem povezovalne zmogljivosti na kopnem za prilagoditev večjim pretokom za trgovanje (kot je bilo sprva načrtovano in nato opuščeno, ko je bil projekt spremenjen).

(71) Upravljanje prezasedenosti je bilo omenjeno kot *bistveni* del naložbene odločitve, ker je bilo treba v naložbeni odločitvi upoštevati interese vseh vključenih strani. To je vključevalo vlogo vetrnih elektrarn na morju, ki so prejemale subvencije prek različnih državnih podpornih sistemov. Če bi bilo treba največjo zmogljivost dodeliti za trgovanje, bi se posledično brez dvoma povečala verjetnost omejitve vetrnih elektrarn na morju.

(72) Če omejitev poteka na netržni osnovi, so navedeni proizvodni obrati v skladu s členom 13(7) seveda upravičeni do popolnega finančnega nadomestila izgubljenih prihodkov iz podpornih shem in na trgu za dan vnaprej. Kadar bi bili lahko izgubljeni prihodki višji od tega (npr. v okviru trga znotraj dneva ali na podlagi sistemskih storitev), Uredba ne določa obveznosti za nadomestilo (bi pa lahko taka obveznost izhajala iz nacionalne zakonodaje). Vsekakor bi znatno povečanje omejevanja vetrnih polj na morju bistveno spremenilo osnovne predpostavke projekta, katerih cilj je bil povečati možnosti vetrnih polj na morju za transport električne energije do obale, povečati zanesljivost oskrbe z električno energijo na območju DK2 in povečati zmogljivosti za trgovanje, ne da bi se bistveno spremenila položaj obstoječih vetrnih polj na morju ali prednost, ki se daje njihovem dovajanju v ustreznih nacionalnih okvirih. Če bi projektne strani vedele, da je treba največjo zmogljivost dati na voljo za trgovanje ne glede na pravice prednostnega dostopa vetrnih polj, projekt morda nikoli ne bi bil izveden.

(73) Glede na redne stike z nacionalnimi regulatorji, ministrstvi in Komisijo, med katerimi je bil pojasnjen načrtovani pristop, je verjetno, da bi projektne strani lahko napačno razumele pravni položaj. Ob upoštevanju tega in glede na posebno pozornost, ki jo je treba nameniti izzivom, s katerimi se sooča ta poseben predstavitveni projekt za hibridna sredstva, bi bilo za uporabo pravnih zahtev, zaradi katerih bi bile potrebne večje spremembe osnov projekta in ki bi, če bi bile jasne že prej, lahko ustavile izvedbo projekta ali spremenile njegove osnove, dejansko mogoče reči, da ustvarjajo znatne težave pri obratovanju majhnega povezanega sistema.

(74) Tako lahko Komisija sklene, da bi popolna uporaba člena 16(8) uredbe o električni energiji za sistem KF povzročila znatne težave pri obratovanju majhnega povezanega sistema.

5.3 **Področje uporabe odstopanja**

(75) Odstopanje se uporablja za izračun in dodeljevanje zmogljivosti med območji na medsebojni povezavi KF, pri čemer odstopa od zahtev iz člena 16(8) uredbe o električni energiji, kolikor določa najnižji prag 70 % *skupne* prenosne zmogljivosti medsebojne povezave KF. Namesto tega se člen 16(8) uredbe o električni energiji uporablja, kolikor se da na voljo vsaj 70 % *preostale* zmogljivosti, kar pomeni vsaj 70 % zmogljivosti, ki ostane po odštetju zmogljivosti, potrebne za transport proizvodnje z vetrnih polj Baltic 1, Baltic 2 in Kriegers Flak do ustreznih kopenskih sistemov, in temelji na dnevnih napovedih o proizvodnji električne energije na teh poljih.

(76) Kadar se druge določbe nanašajo na minimalni prag iz člena 16(8) uredbe o električni energiji, se to razlaga kot sklicevanje na minimalni prag, določen v tem sklepu. To velja tudi za kodekse in smernice za elektroenergetska omrežja, vključno z uredbami o dodeljevanju zmogljivosti in upravljanju prezasedenosti, terminskem dodeljevanju zmogljivosti in izravnavi električne energije, ter za pogoje in metodologije, ki temeljijo na navedenih uredbah Komisije.

(77) Vse druge zahteve iz člena 16 uredbe o električni energiji, zlasti zahteva po dajanju na voljo najvišje mogoče ravni zmogljivosti medsebojnih povezav ob spoštovanju varnostnih standardov za sigurno obratovanje omrežja, ostanejo veljavne.

5.4 **Brez ovir za prehod k energiji iz obnovljivih virov, povečano prožnost, shranjevanje energije, elektromobilnost in prilagajanje odjema**

(78) Člen 64 uredbe o električni energiji določa, da si odločitev prizadeva zagotoviti, da ne ovira prehoda k energiji iz obnovljivih virov, povečane prožnosti, shranjevanja, elektromobilnosti in prilagajanja odjema.

(79) Cilj odločitve o odstopanju je omogočiti prvi predstavitveni projekt svoje vrste, ki stremi k boljši vključitvi energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem. Zato ne ovira prehoda k energiji iz obnovljivih virov. Prav tako nima opaznega vpliva na elektromobilnost ali prilagajanje odjema.

(80) Kar zadeva povečano prožnost in shranjevanje energije, je treba opozoriti, da je možnost, da storitve prožnosti (vključno s shranjevanjem) podpirajo elektroenergetski sistem, neposredno odvisna od zagotovitve natančnih in jasnih signalov glede naložb in dispečiranja navedenim ponudnikom storitev. Morebitna strukturna prezasedenost znotraj trgovalnega območja daje izkrivljene naložbene signale za storitve prožnosti, značilne za lokacijo. Na primer naložbe v proizvodnjo vodika ali shranjevanje energije v baterijah znotraj sistema KF bi bile lahko

uspešnejše v regulativnem okviru, ki pravilno odraža prezasedenost med sistemom KF in obema sistemoma na kopnem. Glede na znatne tehnološke izzive, s katerimi se spopadajo naložbe na morju, to ne pomeni samodejno, da bi bile take naložbe v primeru ločenega trgovalnega območja na morju za sistem KF izvedljive, vendar je jasno, da lahko pristop na podlagi odločitve o odstopanju negativno vpliva na take naložbene potenciale v primerjavi z vzpostavitvijo trgovalnega območja na morju.

(81) Po drugi strani pa se s členom 64 uredbe o električni energiji ne zahteva, da se z odločitvami o odstopanjih kar najbolj poveča potencial za prožnost ali shranjevanje energije, temveč si morajo le prizadevati zagotoviti, da ju ne ovirajo. Drugače rečeno, odstopanje ne preprečuje razvoja, ki bi se brez odstopanja zgodil naravno. Vendar ni gotovo, ali bi sistem KF brez odstopanja obratoval kot ločeno trgovalno območje na morju. Kot so poudarili tudi sodelujoči na posvetovanju, bi trgovalno območje na morju lahko imelo pomembne prednosti za delovanje trga, preglednost in učinkovito uporabo omrežnih sredstev, vendar prinaša tudi nekatere zaplete, npr. pri porazdelitvi stroškov in koristi. Ni jasno, ali bi brez vzpostavitve trgovalnega območja na morju popolno izvajanje člena 16(8) uredbe o električni energiji v okviru projekta KF samo po sebi zagotovilo natančnejše naložbene signale za storitve prožnosti ali shranjevanje.

(82) Čeprav torej odstopanje ne ovira prehoda k povečani prožnosti, vključno s shranjevanjem energije, je pomembno upoštevati potrebo po ustreznih naložbenih signalih in njegov vpliv na morebitne naložbe v shranjevanje ali druge naložbe v prožnost v zvezi s pogoji za odstopanje.

5.5 **Časovna omejitev odstopanja ter pogoji za povečanje konkurenčnosti in povezovanja z notranjim trgom električne energije**

(83) Člen 64 uredbe o električni energiji izrecno določa, da se odstopanje časovno omeji in da zanj veljajo pogoji, katerih cilj je povečanje konkurenčnosti in povezovanje z notranjim trgom električne energije.

5.5.1 *Časovna omejitev*

(84) Omejitve časa torej ni mogoče upravičiti samo z načelom sorazmernosti, npr. če bi lahko krajše odstopanje rešilo zadevne težave ali če bi daljše odstopanje povzročilo nesorazmerno breme za udeležence na trgu. Uredba določa *obvezno* omejitev zaradi več namenov. Predvsem predvideva, da se lahko splošni regulativni okvir uporablja za vse razmere na notranjem trgu in da taka splošna uporaba koristi družbi. V členu 64 se priznava, da bodo sicer za posebne situacije morda potrebna odstopanja, vendar lahko ta odstopanja povečajo zapletenost celotnega sistema in ovirajo povezovanje tudi na sosednjih območjih. Poleg tega utemeljitev odstopanja na splošno temelji na takrat aktualnem tehničnem in regulativnem okviru ter topologiji zadevnega omrežja. Vse to se bo gotovo spremenilo. Nazadnje, pomembno je, da imajo udeleženci na trgu možnost pravočasno predvideti regulativne spremembe. Zato je treba vsa odstopanja časovno omejiti.

(85) V Uredbi so splošne možnosti odstopanj brez časovnih omejitev določene le za najbolj oddaljene regije v smislu člena 349 PDEU, ki zaradi očitnih prostorskih razlogov ne morejo biti povezane z elektroenergetskim trgom Unije. To je povsem razumljivo, saj navedene regije nimajo nobenega vpliva na notranji trg električne energije. KF ni najbolj oddaljena regija, zato mora obstajati jasna in predvidljiva časovna omejitev odstopanja.

(86) V prošnji za odstopanje predlagana časovna omejitev temelji na obratovanju in povezavi treh vetrnih polj na morju. Besedilo tako očitno ni časovno neomejeno. Vendar ta pogoj ni dovolj natančen glede tega, kaj pomeni „obratovanje“ prvotnih vetrnih elektrarn, in tretjim osebam ne omogoča, da bi dovolj vnaprej predvidevale regulativni okvir.

(87) Da bi se izognili dvomu, bi moralo biti jasno razvidno, ali vetrno polje na morju, povezano s sistemom KF, še vedno predstavlja eno od prvotnih vetrnih polj ali ne. Tako bi bilo treba v vsakem primeru dodati pogoj, da se od datuma, ko katero od treh vetrnih polj preneha obratovati iz drugih razlogov kot zaradi časovno omejenega običajnega vzdrževanja ali popravila, ali se znatno spremeni, kar se šteje vsaj v primeru, ko je potreben nov sporazum o priključitvi ali ko se proizvodna zmogljivost vetrnega polja poveča za več kot 5 %, proizvodnja tega vetrnega polja ne odšteje več od celotne prenosne zmogljivosti pred izračunom preostale zmogljivosti, s čimer se poveča razpoložljiva zmogljivost za trgovanje na povezovalnem vodu.

(88) Če eno ali dve vetrni polji prenehata obratovati ali imata kako drugače korist od odstopanja, pa to ne vpliva negativno na poslovni položaj drugih vetrnih polj ali obratovanje sistema. Odstopanje se tako ne odpravi, če proizvodnja enega od vetrnih polj ni več upravičena do predhodnega odštetja od celotne prenosne zmogljivosti, ampak le, če *nobeno* od treh vetrnih polj ni več upravičeno do tega odštetja.

(89) Kar zadeva primerno trajanje odstopanja, Komisija opozarja, da bi takojšnja uporaba pravil, za odstopanje od katerih se prosi, zahtevala znatne spremembe regulativne in poslovne ureditve za KF z morebitnimi negativnimi posledicami za obratovanje vetrnih polj.

(90) Po drugi strani Komisija opozarja, da bi odobritev odstopanja za tako dolgo, kot vetrna polja obratujejo in ostanejo povezana, glede na povprečno življenjsko dobo vetrnih polj na morju lahko pomenila, da bi se odstopanje uporabljalo 20 let ali dlje. Tako dolgo odstopanje bi lahko povzročilo znatne slabosti za povezovanje trgov.

(91) Poleg tega je pomembno, da odstopanje za KF ne ustvarja nespremenljivega in neprilagodljivega, nekoliko tujega elementa v razvoju regulativnega okvira na morju. Da bi zagotovili zadostno prožnost ter hkrati ustrezno gotovost in predvidljivost za vse projektne strani in druge udeležence na trgu, bi bilo treba določiti redne preglede okvira, odobrenega s tem sklepom o odstopanju.

(92) Komisija mora zato najti ravnovesje med pravnimi interesi projektnih partnerjev sistema KF in sosednjimi državami članicami, ki zaupajo v zakonitost regulativne rešitve, razvite za prvi tovrstni projekt, ter interesi potrošnikov in proizvajalcev EU, da imajo korist od načela kar največjega povečanja čezmejnih pretokov.

(93) Komisija upošteva, da je mogoča priprava in izvedba regulativne rešitve, ki ne zahteva odstopanja ([20]), vendar bo zanjo potrebnega precej časa in bi povzročila tudi precejšnjo zapletenost. Enako velja za potrebne pogodbene prilagoditve nove regulativne obravnave, skladne s pravili EU. Poleg tega je regulativni okvir za hibridna sredstva na morju trenutno predmet razprave, zato bi bilo treba dati na voljo dovolj časa za zagotovitev, da izvedbe takih prilagoditev ni treba začeti, dokler se ne zagotovi trdna in jasna osnova. Glede na to se zdi primerno odobriti odstopanje za 10 let.

(94) Vendar ni mogoče povsem izključiti, da bo še naprej potrebno stalno odstopanje, da se ohrani gospodarsko ravnovesje in zagotovi vzdržnost sistema KF tudi po tem desetletnem obdobju. Tako lahko Komisija to obdobje podaljša, če bo to upravičeno. Odstopanje, vključno z morebitnimi podaljšanji, ne bi smelo trajati več kot 25 let, saj bi to presegalo pričakovano preostalo življenjsko dobo vetrnih polj.

(95) Pregled, ki ga Komisija opravi v zvezi z morebitno prošnjo za podaljšanje, vključuje oceno možnosti, da se struktura projekta spremeni tako, da bi bila mogoča popolna vključitev sistema KF v splošni regulativni okvir, npr. z opredelitvijo trgovalnih območij na morju. Vsaka taka sprememba strukture projekta bi ustrezno upoštevala gospodarsko ravnovesje, določeno v sklepu o odstopanju. Podroben postopek za predložitev prošnje za tako podaljšanje in njeno odobritev je opisan v oddelku 5.5.3.

([20]) Na posvetovanju so deležniki poudarili predvsem možnost razvoja trgovalnega območja na morju za projekt.

5.5.2 *Drugi pogoji*

(96) Kar zadeva nadaljnje pogoje, ki jih je treba določiti, bi uvedba povečanja minimalne zmogljivosti, ki je na voljo za trgovanje, za sicer nespremenjeni projekt neposredno prispevala k ponovnemu pojavu težave, ki bi jo bilo treba rešiti z odstopanjem v tistih urah, ko bi bili kabli v sistemu KF prezasedeni. Po drugi strani pa, kadar taki kabli niso prezasedeni, v vsakem primeru velja načelo maksimizacije, zato je treba že dati na voljo največjo tehnično izvedljivo zmogljivost vse do celotne prenosne zmogljivosti prenosnega sistema.

(97) Glede na to dolgoročno ni mogoče popolnoma izključiti možnosti, da se bo razpoložljiva zmogljivost povečala. Zlasti se je v zgodnejših načrtih za projekt še vedno določala gradnja dodatnih kablov za enosmerni tok, a so bili ti načrti opuščeni zaradi 2,5-kratnega povišanja stroškov za potrebne komponente (glej uvodne izjave 40 do 42). Tako ni izključeno, da bi se lahko take naložbe izvajale v prihodnosti. Zlasti je bila v sporazumu o nepovratnih sredstvih za KF predvidena možnost vključitve švedskega vetrnega polja v sistem KF in omenjena možnost povečanja zmogljivosti v takem primeru.

(98) Kjer bi bila zaradi novih tehnoloških ali tržnih sprememb ali naložb v nova vetrna polja na morju v bližini KF nadgradnja obstoječega sistema ali izgradnja novih kablov, s čimer bi se povečala zmogljivost, dana na voljo za trgovanje, finančno izvedljiva (ob upoštevanju potrebe po zagotovitvi varnega obratovanja sistema KF in sosednjih sistemov), bi bilo treba take naložbe izvesti. V primeru prošenj za podaljšanje bo ocena Komisije vključevala tudi oceno, ali bi bilo mogoče take naložbe v dodatne zmogljivosti razumno pričakovati ali ne.

(99) Če ponudniki storitev prožnosti izkažejo konkreten interes za izvedbo projektov znotraj ali v bližini sistema KF, ki bi lahko povečali razpoložljivo zmogljivost za trgovanje z uporabo storitev prožnosti (npr. shranjevanje odvečne proizvedene vetrne energije v baterijah na morju), zadevni nacionalni organi ustrezno preučijo take naložbe ter izkoristijo njihov potencial za povečanje razpoložljive zmogljivosti za trgovanje do minimalne vrednosti, kot je določena v členu 16(8) uredbe o električni energiji.

5.5.3 *Postopek za predložitev morebitne prošnje za podaljšanje*

(100) Da bi Komisija ocenila, ali je odstopanje še vedno potrebno glede na morebitna prihodnja pojasnila in spremembe pravnega okvira za hibridne projekte, nacionalni organi Komisiji pravočasno pred koncem obdobja odstopanja sporočijo, ali je po njihovem mnenju podaljšanje odstopanja potrebno. Če želijo nacionalni organi zaprositi za podaljšanje sedanjega odstopanja, se skupna prošnja predloži pravočasno pred koncem obdobja odstopanja, da se omogoči temeljita analiza prošnje za podaljšanje in udeležencem na trgu zagotovijo zgodnje informacije o prihodnjem regulativnem okviru za KF. Vsaka taka prošnja vključuje analizo stroškov in koristi, ki prikazuje učinke odstopanja na sistem KF ter na regionalni in evropski ravni, pri čemer se primerjajo vsaj možnosti nadaljevanja odstopanja v sedanji obliki, povečanja razpoložljive zmogljivosti z izvajanjem dodatnih naložb in popolne vključitve sistema KF v splošni regulativni okvir za hibridna sredstva na morju, kot se uporablja ob predložitvi prošnje za podaljšanje.

(101) Kadar Komisija odloča o prošnji za podaljšanje, ustrezno upošteva gospodarske interese povezanih vetrnih polj in vključenih operaterjev sistemov ter širši socialno-ekonomski učinek odstopanja na regionalni in evropski ravni. S pregledom se zlasti določi, ali bi bilo treba sistem KF vključiti v širši regulativni okvir za hibridna sredstva in kako.

(102) Da bi lahko v zadostni meri upoštevali spremembe regulativnega okvira ter tehnološke in tržne spremembe, bi moralo biti podaljšanje (če je odobreno) časovno omejeno.

(103) Če Komisija ugotovi, da so za odobritev podaljšanja potrebne spremembe regulativnega pristopa, kot je določen s tem sklepom, ali da so potrebni drugi pogoji za povečanje konkurence ali povezanosti trga, se zagotovi dovolj časa za njihovo izvedbo, drugi udeleženci na trgu pa so pravočasno vnaprej obveščeni o morebitnih spremembah razpoložljive čezmejne zmogljivosti –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Kombinirani omrežni rešitvi Kriegers Flak se odobri odstopanje od določb člena 16(8) Uredbe (EU) 2019/943. Pri izračunu, ali so dosežene minimalne ravni razpoložljive zmogljivosti za trgovanje med trgovalnimi območji, se kot osnova za izračun minimalne zmogljivosti uporabi preostala zmogljivost po odštetju zmogljivosti, potrebne za transport dan vnaprej napovedane proizvodnje električne energije vetrnih polj, povezanih s kombinirano omrežno rešitvijo Kriegers Flak, do ustreznih nacionalnih kopenskih sistemov, in ne celotna prenosna zmogljivost.

Člen 16(1) Uredbe (EU) 2019/943 ostaja v celoti veljaven, najvišja možna raven zmogljivosti kombinirane omrežne rešitve Kriegers Flak in prenosnih omrežij, na katera vpliva čezmejna zmogljivost kombinirane omrežne rešitve Kriegers Flak, vse do celotne omrežne zmogljivosti kombinirane omrežne rešitve Kriegers Flak pa se da na voljo udeležencem na trgu, ki izpolnjujejo varnostne standarde za sigurno obratovanje omrežja.

Člen 2

Odstopanje iz člena 1 zajema vse sklice na minimalno zmogljivost, ki bo na voljo za trgovanje v skladu s členom 16(8) Uredbe (EU) 2019/943, Uredbo (EU) 2019/943 in uredbami Komisije, ki temeljijo na tej uredbi.

Člen 3

Odstopanje iz člena 1 se uporablja do 10 let po sprejetju Sklepa Komisije. Komisija lahko to obdobje podaljša v skladu s členom 4. Skupno trajanje odstopanja, vključno z morebitnimi podaljšanji, ne presega 25 let.

Če katero od treh vetrnih polj, povezanih s kombinirano omrežno rešitvijo Kriegers Flak, preneha obratovati iz drugih razlogov kot zaradi časovno omejenega običajnega vzdrževanja ali popravila, ali se tako vetrno polje bistveno spremeni, se napovedi glede proizvodnje električne energije na tem vetrnem polju v skladu s členom 1 ne odštejejo več, s čimer se poveča razpoložljiva zmogljivost za trgovanje na povezovalnem vodu. Motnje v proizvodnji zaradi nizkih tržnih cen ali navodil operaterjev sistemov se ne upoštevajo. Spremembe se štejejo za bistvene vsaj v primeru, ko je potreben nov sporazum o priključitvi ali ko se proizvodna zmogljivost vetrnega polja poveča za več kot 5 %.

Člen 4

Danski in nemški organi lahko prosijo Komisijo, naj podaljša obdobje odstopanja iz člena 3. Vsaka taka prošnja se predloži pravočasno pred koncem obdobja odstopanja. Vsaka prošnja za podaljšanje odstopanja vključuje analizo stroškov in koristi regulativnega pristopa, izbranega na podlagi odstopanja, vključno s kvantitativno analizo. Zagotovi tudi analizo možnih alternativnih rešitev, zlasti vključitev kombinirane omrežne rešitve Kriegers Flak v splošni regulirani sistem za hibridna sredstva na morju, ki se uporablja takrat, oblikovanje ločenega trgovalnega območja na morju za kombinirano omrežno rešitev Kriegers Flak in/ali izvajanje dodatnih naložb za povečanje razpoložljive prenosne zmogljivosti. Če Komisija po prejemu prošnje za podaljšanje ugotovi, da so potrebne spremembe regulativnega pristopa, kot je določen s tem sklepom, ali da so potrebni drugi pogoji za povečanje konkurence ali povezanosti trga, se zagotovi dovolj časa za njihovo izvedbo, tudi drugi udeleženci na trgu pa so o morebitnih spremembah razpoložljive čezmejne zmogljivosti pravočasno vnaprej obveščeni.

Člen 5

Če ponudniki storitev prožnosti pokažejo konkreten interes za izvedbo projektov, ki bi lahko povečali razpoložljivo zmogljivost za trgovanje v kombinirani omrežni rešitvi Kriegers Flak z uporabo storitev prožnosti, danski in nemški organi ustrezno preučijo take naložbe ter izkoristijo njihov potencial za povečanje razpoložljive zmogljivosti za trgovanje vse do minimalne vrednosti, kot je določena v členu 16(8) uredbe o električni energiji. Nacionalni organi obvestijo Komisijo, kadar so take naložbe v kombinirano omrežno rešitev Kriegers Flak predlagane, a niso omogočene.

Člen 6

Ta sklep je naslovljen na Kraljevino Dansko in Zvezno republiko Nemčijo.

V Bruslju, 11. novembra 2020

Za Komisijo
Kadri SIMSON
Članica Komisije